

PROGRAM
REGIONALNY

UNIA
EUROPEJSKA

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

INFORMACJE NA TEMAT USTANOWIENIA RAM WYKONANIA RPO WO 2014-2020

Opole, listopad 2014 r.

Spis treści

Informacje na temat ustanowienia ram wykonania RPO WO 2014-2020	5
I. Część ogólna dotycząca całego programu.....	5
II. Część szczegółowa dotycząca poszczególnych osi i ustanowionych dla nich ram wykonania.....	13
Oś priorytetowa I INNOWACJE W GOSPODARCE.....	13
Oś priorytetowa II KONKURENCYJNA GOSPODARKA	17
Oś priorytetowa III GOSPODARKA NISKOEMISYJNA	23
Oś priorytetowa IV ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM	29
Oś priorytetowa V OCHRONA ŚRODOWISKA, DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO	33
Oś priorytetowa VI ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT NA RZECZ MOBILNOŚCI MIESZKAŃCÓW.....	39
Oś priorytetowa VII KONKURENCYJNY RYNEK PRACY	43
Oś priorytetowa VIII INTEGRACJA SPOŁECZNA	51
Oś priorytetowa IX WYSOKA JAKOŚĆ EDUKACJI.....	59
Oś priorytetowa X INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ	67

Informacje na temat ustanowienia ram wykonania RPO WO 2014-2020

I. Część ogólna dotycząca całego programu

Informacje o tym, w jaki sposób zastosowano metodykę i mechanizmy zapewniające spójność w funkcjonowaniu ram wykonania, określone w umowie partnerstwa zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013:

Ramy wykonania do *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 [RPO WO 2014-2020]* zostały opracowane z uwzględnieniem mechanizmów i zaleceń horyzontalnych, mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu spójności z innymi programami operacyjnymi, tzn.:

1. Informacje dotyczące wyboru wskaźników, szacowania ich wartości oraz innych czynników mających wpływ na osiągnięcie celów pośrednich i końcowych zostały przedstawione w niniejszym załączniku do RPO WO 2014-2020, zgodnie ze wzorem opracowanym przez MliR i obowiązującym wszystkie programy operacyjne.
2. Przedstawione w ramach wykonania wartości pośrednie odzwierciedlają taki etap realizacji osi priorytetowych, którego osiągnięcie na koniec 2018 r. umożliwi osiągnięcie również wartości końcowych na koniec 2023 r., zgodnie z posiadaną w momencie programowania wiedzą o istotnych czynnikach mających wpływ na proces wdrażania oraz z danymi historycznymi dotyczącymi cyklu i kosztów realizacji odpowiednich typów projektów.
3. Wszystkie elementy ram wykonania (tj. wskaźniki produktu, ewentualne KEW oraz wskaźniki finansowe) uwzględniają podział na fundusze oraz – w przypadku EFRR i EFS – na regiony słabiej i lepiej rozwinięte. W tym drugim przypadku, podział na kategorie regionów w osiach EFRR i EFS jest uzależniony od tego, czy jest to oś standardowa czy „pro rata” (różnice między nimi zostały wyjaśnione w umowie partnerstwa).
4. **Wskaźnik finansowy** – wszystkie PO stosują jedną nazwę wskaźnika – „całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych” – a jego wartości pośrednie i końcowe przedstawiono w EUR. W celu oszacowania celów pośrednich dla poszczególnych osi priorytetowych każdy PO zastosował poniższy algorytm w celu określenia minimalnego poziomu certyfikacji na koniec 2018 r.:

Krok		algorytm
1	Obliczenie minimalnej kwoty środków unijnych, które muszą być wykorzystane w ramach całego programu operacyjnego do końca 2018 r., (obliczenia oddzielnie dla każdego funduszu i – w przypadku EFRR i EFS –kategorii regionów).	(alokacja unijna PO na 2014 - rezerwa PO na 2014) + (alokacja unijna PO na 2015 - rezerwa PO na 2015) - zaliczki początkowe (tzn. łącznie 3% * 94% alokacji unijnej dla PO) - zaliczka roczna dla 2018 (2,75% * 94% alokacji unijnej PO) = minimalna kwota wniosków o płatność w części wkładu przesłanych do KE na

Krok		algorytm
		koniec 2018 r.
2	Obliczenie kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane dla całego programu na koniec 2018 r.	Pełna kwota całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane na koniec 2018 r. = wynik kroku 1: 0,85 (lub 0,80 dla Mazowsza)
3	Odliczenie pomocy technicznej (dotyczy tylko funduszu, z którego finansowana jest pomoc techniczna)	Całkowite wydatki kwalifikowalne certyfikowane do końca 2018 r. dla zwykłych osi priorytetowych = wynik kroku 2 – oszacowane wydatki kwalifikowalne certyfikowane na koniec 2018 r. dla osi pomocy technicznej
4	Rozłożenie otrzymanej kwoty po „zwykłych” osiach priorytetowych w zależności od specyficznego dla każdej z nich tempa certyfikacji	

Podczas ustalania celu końcowego dla wskaźnika finansowego wykonano podobne działania w celu określenia minimalnego poziomu certyfikacji na koniec 2023 r., tzn.:

Krok		algorytm
1	Obliczenie minimalnej kwoty środków unijnych, które muszą być wykorzystane w ramach całego programu operacyjnego do końca 2023 r., (obliczenia oddzielnie dla każdego funduszu i kategorii regionów).	Całkowita alokacja unijna dla całego programu w podziale na fundusz i kategorie regionów, uwzględniając rezerwę wykonania = minimalna kwota wniosków o płatność w części wkładu przesłanych do KE na koniec 2023 r.
2	Obliczenie kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane dla całego programu na koniec 2023 r.	Pełna kwota całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane na koniec 2023 r. = wynik kroku 1: 0,85 (lub 0,80 dla Mazowsza)
3	Odliczenie pomocy technicznej (dotyczy tylko funduszu, z którego finansowana jest pomoc techniczna)	Całkowite wydatki kwalifikowalne certyfikowane do końca 2023 r. dla zwykłych osi priorytetowych = wynik kroku 2 – oszacowane wydatki kwalifikowalne certyfikowane na koniec 2023 r. dla osi pomocy technicznej
4	W rezultacie cel końcowy powinien = całkowitej alokacji przewidzianej dla danej „zwykłej” osi, zgodnie z tabelą 18 PO (plan finansowy). Zgodnie z przepisami rozporządzenia 1303/2013 dotyczącymi zamykania lat obrachunkowych m.in. art. 2 (punkty 29) i 30)), 79, 84, 137-141, a także przepisami dotyczącymi końcowego zamknięcia całego programu m.in. art. 138 i 141 oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego, w szczególności art. 59 ust 5, wydatki będą mogły być certyfikowane do KE również po 2023 r. Ocena realizacji przyjętej na koniec 2023 r. wartości	

końcowej dla wskaźnika finansowego będzie uwzględniała również wydatki certyfikowane po 2023 r., tym samym będzie mogła zostać w praktyce dokonana przez Komisję Europejską dopiero po przedłożeniu dokumentów zamknięcia końcowego w 2025 r., w tym sprawozdania końcowego, o którym mowa w art. 141 rozporządzenia ogólnego. Na podstawie danych ze sprawozdania końcowego przedkładanego w 2025 r. oceniane będzie również wykonanie wszystkich pozostałych wskaźników przyjętych w ramach wykonania.

5. Kwoty będące wynikiem działań opisanych w punkcie 4. powinny zostać przedstawione w **poniższej tabeli celów pośrednich i końcowych dla wskaźnika finansowego**, zakładanych dla każdej osi priorytetowej niebędącej osią pomocy technicznej. Tam, gdzie jest to stosowne, należy dokonać rozbicia na fundusz i na kategorie regionów:

nr osi	fundusz	kategoria regionów	alokacja UE	całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych w ujęciu narastającym		%	uzasadnienie
				2018	2023		
I	EFRR	Stabiej rozwinięty	73 600 000	17 317 648	86 588 236	20%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 1 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013, d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
II	EFRR	Stabiej rozwinięty	94 900 000	25 678 824	111 647 059	23%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 2 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
III	EFRR	Stabiej rozwinięty	123 500 000	33 417 647	145 294 118	23%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 3 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.

Załącznik nr 7 do projektu RPO WO 2014-2020

nr osi	fundusz	kategoria regionów	alokacja UE	całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych w ujęciu narastającym		%	uzasadnienie
				2018	2023		
IV	EFRR	Slabiej rozwinięty	23 000 000	4 665 345	27 058 824	17%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 4 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
V	EFRR	Slabiej rozwinięty	75 700 000	22 264 706	89 058 824	25%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 5 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
VI	EFRR	Slabiej rozwinięty	193 500 000	62 317 459	227 647 059	27%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 6 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
VII	EFS	Slabiej rozwinięty	95 207 517	30 600 000	112 008 844	27%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 7 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w PO KL 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w PO KL 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
VIII	EFS	Slabiej rozwinięty	73 929 483	16 494 118	86 975 863	19%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 8 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w PO KL 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w PO KL 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.

nr osi	fundusz	kategoria regionów	alokacja UE	całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych w ujęciu narastającym		%	uzasadnienie
				2018	2023		
IX	EFS	Ślabiej rozwinięty	58 879 168	15 752 941	69 269 610	23%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 9 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w PO KL 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w PO KL 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
X	EFRR	Ślabiej rozwinięty	94 952 913	30 161 514	111 709 310	27%	Oszacowania wartości pośrednich i końcowych wskaźnika finansowego w ramach 10 osi priorytetowej dokonano w szczególności z uwzględnieniem: a) zasady n+3, b) przeciętnego cyklu realizacji projektów wdrażanych w podobnych obszarach w RPO WO 2007 - 2013, c) tempa certyfikacji wydatków w podobnych obszarach realizowanych w RPO WO 2007 - 2013. d) planowanych terminów naborów wniosków i kontraktacji w ramach RPO WO 2014 - 2020.
Razem EFRR	-	-	679 152 913	195 823 143	799 003 430	25%	-
Razem EFS	-	-	228 016 168	62 847 059	268 254 317	23%	-
razem	-	-	907 169 081	258 670 202	1 067 257 747	24%	-

6. **Wskaźniki produktu** – wszystkie wskaźniki produktu zastosowane w ramach wykonania zostały zaczerpnięte z tabeli 5 programu operacyjnego, dzięki temu ramy wykonania są związane bezpośrednio z realizacją celów szczegółowych na danej osi. Zostały one zaczerpnięte ze *Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych*, dzięki czemu zapewniona została spójność systemu ram wykonania z systemem programowania i monitorowania postępów we wdrażaniu dla wszystkich programów operacyjnych. Kluczowy etap wdrażania (KEW) jest stosowany wówczas, gdy wartość celu pośredniego oszacowana dla wskaźnika produktu jest równa zero, a może być stosowany również wtedy, gdy jest ona niewielka lub trudna do oszacowania. KEW jest bezpośrednio powiązany z jednym, konkretnym wskaźnikiem produktu, ale nie zastępuje go i jest dodatkowym elementem ram wykonania.

7. **Dla wszystkich programów operacyjnych przyjęto takie same parametry makroekonomiczne**, biorąc pod uwagę „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” opracowane przez Ministerstwo Finansów (aktualizacja – czerwiec 2014 r.). W celu możliwie największego urealnienia tych prognoz, wykorzystano metodę wyliczenia średniej ważonej, przyjmując przy tym, że tempo wydatkowania środków w okresie 2014-2020 będzie podobne do tego dla lat 2007-2013. Na tej podstawie określono ważony **kurs EUR/PLN o wartości 3,55 zł** wspólny dla wszystkich programów operacyjnych. Uwzględniono również prognozowaną dynamikę cen specyficzną dla danego typu projektów, posługując się **trzema następującymi indeksami**:
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI – Consumer Price Index) – do zastosowania w projektach miękkich, dla których decydujące znaczenie mają wynagrodzenia pracowników. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 94,24%, a dla lat 2014-2023 – 113,79%;
  - Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu (WCPSP) – do zastosowania w projektach związanych ze wsparciem przedsiębiorstw. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 96,77%, a dla lat 2014-2023 – 114,10%;
  - Wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej (WCPBM) – do zastosowania w projektach infrastrukturalnych. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 100,36%, a dla lat 2014-2023 – 110,71%.
8. Zgodnie z umową partnerstwa i w celu regularnego monitorowania postępów we wdrażaniu, **po zaakceptowaniu przez KE programu operacyjnego IZ określi na potrzeby krajowe dodatkowe cele roczne na lata 2016, 2017, 2019-2022** w odniesieniu do wszystkich ram wykonania.
9. Narzędziem wspomagającym realizację założeń ram wykonania będzie również proces ewaluacji programów operacyjnych. Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie systemu ewaluacji polityki spójności oraz realizacji ewaluacji programów operacyjnych perspektywy 2014-2020” plany ewaluacji programów operacyjnych zawierać będą badania obligatoryjne dla wszystkich programów operacyjnych, których wyniki służyć będą bezpośrednio realizacji ram wykonania, w szczególności: „Ewaluacja systemu wdrażania PO” (badanie dotyczyć będzie m.in. kryteriów wyboru projektów i ich wpływu na realizację założeń ram wykonania) oraz „Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego danego PO dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania” (badania mid-term uzupełnione zostaną metaanalizą/przełędem systematycznym dokonany przez KJE). Wymienione badania realizowane będą przez Jednostki Ewaluacyjne funkcjonujące w ramach programów operacyjnych na podstawie odpowiednich wytycznych przygotowanych przez Krajową Jednostkę Ewaluacji. Ponadto, wytyczne MliR w zakresie sprawozdawczości i monitorowania zapewniają regularne zbieranie danych dotyczących postępów w osiąganiu celów pośrednich i końcowych ram wykonania.
10. W umowie partnerstwa przedstawiono zasady horyzontalne dotyczące alokowania rezerwy wykonania podczas programowania i jej realokacji w wyniku przeglądu wyników w 2019 r.

11. Wskaźniki RPO WO 2014-2020 wraz z wartościami docelowymi zostały przeanalizowane w ramach ewaluacji *ex ante*. Zarówno ich dobór, jak i sposób szacowania wartości docelowych zostały ocenione przez Ewaluatora pozytywnie.
12. Szacowanie wartości pośrednich i docelowych wskaźników oparto głównie na danych historycznych Instytucji Zarządzającej RPO WO 2007-2013, komponentu regionalnego PO KL 2007-2013, krajowych programów operacyjnych 2007-2013. W większości wartości docelowe szacowano w oparciu o koszt jednostkowy wyliczony na podstawie danych z okresu 2007-2013. W szczególnych przypadkach szacowanie polegało na analizie danych pochodzących od potencjalnych beneficjentów lub z dostępnych regionalnych lub krajowych dokumentów strategicznych. W pracach nad szacowaniem wartości pośrednich i docelowych wskaźników wykorzystano dotychczasowe doświadczenie Instytucji Zarządzającej. Kontynuując dobrą praktykę okresu budżetowego 2007-2013, Instytucja Zarządzająca opracowała dokument *Metodologia szacowania wartości docelowych wskaźników dla RPO WO 2014-2020*, który uwzględnia wszystkie dane i informacje istotne dla procesu oszacowania oraz osiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych.
13. Zgodnie z pkt 5 załącznika II do rozporządzenia ramowego dla EFSI 1303/2013 w należycie uzasadnionych przypadkach, państwo członkowskie może zaproponować korektę celów pośrednich i końcowych. IZRPO WO zidentyfikowała poniższe ryzyka, które mogą mieć decydujący wpływ na osiągnięcie założonych wartości pośrednich i końcowych dla wszystkich wskaźników:
- stan przygotowania aktów prawnych/wykonawczych dla danego obszaru;
  - zawieszenie płatności przez Komisję Europejską dla danej osi priorytetowej;
  - fluktuacja cen na rynku, przyjętych jako koszty jednostkowe dla poszczególnych form wsparcia oraz cen produkcji sprzedanej przemysłu/produkcji budowlano-montażowej (indeks WCPSP/WCPBM);
  - zmiany zapisów linii demarkacyjnej;
  - wystąpienie klęsk żywiołowych wpływających na opóźnienie/rezygnację z realizacji projektów;
  - wprowadzenie waluty Euro w Polsce;
  - wahania kursów walut;
  - zmiana i/lub doprecyzowanie definicji wskaźników.
- Ponadto, w każdej fiszce dotyczącej wskaźnika produktu, wskazano ryzyka specyficzne dla danej Osi priorytetowej czy rodzaju interwencji.

II. Część szczegółowa dotycząca poszczególnych osi i ustanowionych dla nich ram wykonania

Oś priorytetowa I INNOWACJE W GOSPODARCE

Tabela 6: Ramy wykonania OP I *Innowacje w gospodarce*

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produkt, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
I	Wskaźnik produktu	CO01	<i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie</i>	przedsiębiorstwa	EFRR	Słabiej rozwinięty	66	334	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 83,7% alokacji OP I.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	17 317 648	86 588 236	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (I).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* oszacowano na podstawie kosztu jednostkowego porównywalnego wskaźnika realizowanego w RPO WO 2007-2013 w ramach dz. 1.2 *Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości (199 005 PLN)* oraz poddz. 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach (1 211 944 PLN)*. Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednoczone na poziomie kraju, a jednocześnie współczynnik korygujący powtarzających się beneficjentów;
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz analizy realizacji porównywalnych wskaźników w poszczególnych latach w okresie 2007-2013:

- ⇒ w ramach poddz. 1.3.2 czas trwania 85% projektów wynosił 2 lata, jednocześnie realizacja porównywalnego wskaźnika *Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw w tym przedsiębiorstwa w innowacyjne przedsięwzięcia* w 2011 r. wynosiła 46%;
  - ⇒ w ramach dz. 1.2 obserwowano bardzo zróżnicowany czas trwania projektu do osiągnięcia pierwszego obrotu środkami (dla którego obliczano wskaźniki), oscylujący od 1 do 5 lat. Najdłużej, bo średnio ponad 3 lata trwał pierwszy obrót w ramach projektów złożonych w pierwszym naborze. Szacując wartości docelowe dla 2018 r. uwzględniono wstępny harmonogram naborów dla RPO WO 2014-2020, w którym pierwszy nabór dla instrumentów finansowych zaplanowano na koniec 2015 r. Oznacza to, iż wskaźniki dla tego typu działań raczej nie zostaną osiągnięte do 2018 r.;
  - ⇒ biorąc pod uwagę wypadkową analiz ww. działań oraz proporcję środków skierowanych na pożyczki/poręczenia oraz dotacje, dla 2018 r. przyjęto zakres realizacji wskaźnika na poziomie ok. 20%, co wydaje się założeniem realnym do osiągnięcia;
  - Mimo różnic metodologicznych, założony poziom realizacji wskaźnika produktu (ok. 20%) jest identyczny z założonym poziomem realizacji wskaźnika finansowego (20%) dla roku 2018.
- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:**

Wskaźnik produktu *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 002 *Procesy badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach;*
- 056 *Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w MŚP, związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi;*
- 057 *Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w dużych przedsiębiorstwach, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi;*
- 062 *Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP;*
- 064 *Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym systemy bonów, innowacje procesowe, projektowe, innowacje w obszarze usług i innowacje społeczne);*
- 101 *Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR).*

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 83,7% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie</i>	Alokacja na kategorie interwencji w PI 1b: 002 – 9,5 mln EUR 056 – 18,8 mln EUR 057 – 4,5 mln EUR 062 – 1,8 mln EUR 064 – 25,0 mln EUR 101 – 2,0 mln EUR = 61,6 mln EUR = 83,7% alokacji OP I	Wybrany wskaźnik realizuje 83,7% alokacji OP I.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

Wskaźnik produktu *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze przedsiębiorczości innowacyjnej: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na niedoborze przedsiębiorstw innowacyjnych w województwie. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększona aktywność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 61,6 mln EUR, co stanowi 83,7% alokacji OP I.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 1b, którego wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP I;
- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 1b), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
- ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
- wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
- zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
- wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:

- ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń;
  - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych;
  - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
  - zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
  - bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
  - regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.
- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:**

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

- opóźnienia w przyjęciu dokumentów określających zasady przyznawania pomocy publicznej;
- zmiana uregulowań prawnych dotyczących np. systemu podatkowego, składek na ubezpieczenia społeczne wpływająca na kondycję finansową przedsiębiorstw;
- mniejsze dochody MSP wynikające ze zmieniającej się koniunktury gospodarczej, co może prowadzić do trudności z zapewnieniem przez nie wkładu własnego;
- opóźnienia w realizacji *Action plan wypełnienia warunku ex-ante dla 1. Celu tematycznego w latach 2014-2015 (smart specialization)* wynikające z czynników, które są niezależne od IZ oraz innych instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków.

Oś priorytetowa II KONKURENCYJNA GOSPODARKA

Tabela 6: Ramy wykonania OP II Konkurencyjna gospodarka

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
II	Wskaźnik produktu	3aP1	<i>Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych</i>	ha	EFRR	Słabiej rozwinięty	75	500	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 36,9% alokacji OP II.
	Wskaźnik produktu	CO01	<i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie</i>	przedsiębiorstwa	EFRR	Słabiej rozwinięty	156	822	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 59,9% alokacji OP II.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	25 678 824	111 647 059	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (II).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych

- W ramach RPO WO 2007-2013 nie realizowano podobnych inwestycji, stąd zakres wsparcia, a tym samym jego przewidywane efekty, oparto na analizie potrzeb potencjalnych beneficjentów;
- Wartość docelową wskaźnika *Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych* określono na podstawie danych uzyskanych od potencjalnych beneficjentów projektów RPO WO 2014-2020, Aglomeracji Opolskiej oraz od Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, działającym przy Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki;
- Założenia realizacji wskaźnika dla roku 2018 oparto o wstępny harmonogram naboru wniosków oraz terminy realizacji projektów, przedstawione przez potencjalnych beneficjentów.

WSKAŹNIK: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w RPO WO 2007-2013, PO IG jak również na podstawie uśrednionej ceny rynkowej zaawansowanej lub znacznie ulepszonej usługi świadczonej przez IOB na rzecz przedsiębiorstw.

Przyjęto adekwatnie:

- dla wskaźnika ***Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje*** w zależności od zakresu planowanego rodzaju wsparcia: 196 298 PLN z poddz. 6.5.2 PO IG, 1 221 035 PLN z poddz. 1.4.1 RPO WO 2007-2013 oraz 520 541 PLN z dz. 8.1 i 8.2 PO IG;
- dla wskaźnika ***Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje***: 199 005 PLN z dz. 1.2 RPO WO 2007-2013;
- dla wskaźnika ***Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe***: na podstawie rynkowej średniej ceny usługi świadczonej przez IOB;

Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednoczone na poziomie kraju, a jednocześnie współczynnik korygujący powtarzających się beneficjentów;

- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz analizy realizacji porównywalnych wskaźników w poszczególnych latach w okresie 2007-2013:

- ⇒ w ramach dz. 1.2 obserwowano bardzo zróżnicowany czas trwania projektu do osiągnięcia pierwszego obrotu środkami (dla którego obliczano wskaźniki), oscylujący od 1 do 5 lat. Najdłużej, bo średnio ponad 3 lata trwał pierwszy obrót w ramach projektów złożonych w pierwszym naborze. Szacując wartości docelowe dla 2018 r. uwzględniono wstępny harmonogram naborów dla RPO WO 2014-2020, który pierwszy nabór dla instrumentów finansowych przewiduje w drugiej połowie 2015 r. Oznacza to, iż wskaźniki dla tego typu działań raczej nie zostaną osiągnięte do 2018 r.;
- ⇒ w ramach poddz. 1.4.1 realizacja porównywalnego wskaźnika *Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw* w 2011 r. wynosiła 33%;
- ⇒ w ramach dz. 8.1 i 8.2 PO IG realizacja porównywalnego wskaźnika *Liczba wspartych przedsiębiorstw (w podziale na mikro, małe i średnie)* w roku 2011 wyniosła 16,6%;
- ⇒ w ramach poddz. 6.5.2 PO IG w roku 2011 nie wykazano postępu rzeczowego, co wskazuje na dłuższy okres realizacji projektów;
- ⇒ biorąc pod uwagę wypadkową analiz ww. działań oraz proporcję środków skierowanych na pożyczki/poręczenia oraz dotacje, dla 2018 r. przyjęto zakres realizacji wskaźnika na poziomie około 20%, co wydaje się założeniem realnym do osiągnięcia.

- Mimo różnic metodologicznych, założony poziom realizacji wskaźników produktu (ok. 15% i 20%) jest porównywalny z założonym poziomem realizacji wskaźnika finansowego (23%) dla roku 2018.

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:**

Wskaźnik produktu *Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 072 *Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)*.

Wskaźnik produktu *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 001 *Ogólne inwestycje produkcyjne w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP)*;
- 066 *Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)*;
- 067 *Rozwój działalności MŚP, wsparcie przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out)*;
- 082 *Usługi i aplikacje TIK dla MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe), żywych laboratoriów, przedsiębiorstw internetowych i nowych przedsiębiorstw TIK*;
- 101 *Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)*.

łącznie na ww. kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 96,7% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych</i>	Alokacja na kategorie interwencji w PI 3a: 072 – 35,0 mln EUR = 36,9% alokacji OP II	91,8 mln EUR = 96,7% alokacji OP II Wybrane wskaźniki realizują 96,7% alokacji OP II.
<i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie</i>	Alokacja na kategorie interwencji w PI 3a (dz. 2.3), 3b i 3c (poddz.2.1.1, 2.1.2, 2.1.3): 001 – 13,1 mln EUR 066 – 3,2 mln EUR 067 – 28,5 mln EUR 082 – 7,8 mln EUR 101 – 4,2 mln EUR = 56,8 mln EUR = 59,9% alokacji OP II	

- c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:**

OBSZAR: Tereny inwestycyjne

Wskaźnik produktu *Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze terenów inwestycyjnych: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na istniejącym w regionie wysokim, jednak wciąż niewykorzystanym potencjale inwestycyjnym. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Lepsze warunki do rozwoju MSP*. Na realizację tego

celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 35 mln EUR, co stanowi 36,9% alokacji OP II.

OBSZAR: Rozwój potencjału przedsiębiorstw

Wskaźnik produktu *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze przedsiębiorczości: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na konieczności wzmocnienia potencjału rozwojowego mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym w zakresie internacjonalizacji. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Wyższa jakość usług instytucji otoczenia biznesu, Zwiększona produktywność sektora MSP oraz Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MSP*. Na realizację założonych celów, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 56,8 mln EUR, co stanowi 59,9% alokacji OP II.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 3a, 3b i 3c, których wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP II;
- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 3a, 3b i 3c), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
- ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
- wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
- zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
- wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
  - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
  - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
  - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
- zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
- bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
- regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.

- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych

- zmiana definicji wskaźnika dot. terenów inwestycyjnych;
- wartość wskaźnika może okazać się nieadekwatna do zakładanej alokacji biorąc pod uwagę możliwe rozbieżności w kosztach jednostkowych (szacowany koszt przygotowania terenów może się okazać nieadekwatny do kosztów rzeczywistych ze względu na zastosowanie do obliczeń kosztu uśrednionego, różnice np. w ogólnych kosztach uzbrojenia gruntów pozostają znaczące: w zależności od stopnia oddalenia terenu od GPZ, głównych ujęć wody, instalacji gazowych, ukształtowania geograficznego terenu itp.);
- zmiana w strukturze i wielkości dochodów JST, w tym także tworzących Aglomerację Opolską, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- zmiany w strukturze Aglomeracji Opolskiej;
- brak doświadczenia IZRPO WO we wdrażaniu działań z zakresu przygotowania terenów inwestycyjnych może opóźnić proces ich wdrażania.

WSKAŹNIK: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

- opóźnienia w przyjęciu dokumentów określających zasady przyznawania pomocy publicznej;
- zmiana uregulowań prawnych dotyczących np. systemu podatkowego, składek na ubezpieczenia społeczne wpływająca na kondycję finansową przedsiębiorstw;
- mniejsze dochody MSP wynikające ze zmieniającej się koniunktury gospodarczej, co może prowadzić do trudności z zapewnieniem przez nie wkładu własnego.

Oś priorytetowa III GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

Tabela 6: Ramy wykonania OP III *Gospodarka niskoemisyjna*

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
III	Wskaźnik produktu	4eP1	<i>Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej</i>	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	14	49	IZ	Powiązane z nimi typy projektów odpowiadają za 36,8% alokacji OP III.
	Wskaźnik produktu	4eP2	<i>Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”</i>	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	2	11	IZ	
	Wskaźnik produktu	4eP3	<i>Długość ścieżek rowerowych</i>	km	EFRR	Słabiej rozwinięty	42	210	IZ	
	Wskaźnik produktu	4eP1	<i>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków</i>	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	15	77	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 14,1% alokacji OP III.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	33 417 647	145 294 118	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (III).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: *Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej*

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w ramach dz. 3.2 RPO WO 2007-2013 (630 038 PLN). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednoczone na poziomie kraju;
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz analizy realizacji porównywalnych wskaźników w poszczególnych latach w okresie 2007-2013:
  - ⇒ Mając na uwadze wstępny harmonogram naboru wniosków, który przewiduje nabór w tym zakresie w połowie 2016 r. Biorąc pod uwagę czas trwania procedury wyboru projektów w RPO WO 2007-2013 określono, iż wskaźnik w 2018 r. zostanie osiągnięty na poziomie około 29%.

WSKAŹNIK: Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

- W ramach RPO WO 2007-2013 nie realizowano podobnych inwestycji, stąd zakres wsparcia, a tym samym jego przewidywane efekty, oparto na analizie potrzeb potencjalnych beneficjentów;
- Wskaźnik *Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”* określono na podstawie danych uzyskanych od potencjalnych beneficjentów RPO WO 2014-2020, Aglomeracji Opolskiej oraz subregionów;
- Założenia realizacji wskaźnika dla roku 2018 oparto o wstępny harmonogram naboru wniosków oraz terminy realizacji projektów, przedstawione przez potencjalnych beneficjentów.

WSKAŹNIK: Długość ścieżek rowerowych

- W ramach RPO WO 2007-2013 nie realizowano podobnych inwestycji, stąd zakres wsparcia, a tym samym jego przewidywane efekty, oparto na analizie potrzeb potencjalnych beneficjentów;
- Wskaźnik *Długość ścieżek rowerowych* określono na podstawie danych uzyskanych od potencjalnych beneficjentów RPO WO 2014-2020, Aglomeracji Opolskiej oraz subregionów;
- Założenia realizacji wskaźnika dla roku 2018 oparto o wstępny harmonogram naboru wniosków oraz terminy realizacji projektów, przedstawione przez potencjalnych beneficjentów.

WSKAŹNIK: Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w ramach dz. 4.3 RPO WO 2007-2013 (717 482 PLN). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednoczone na poziomie kraju;
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz analizy realizacji porównywalnych wskaźników w poszczególnych latach w okresie 2007-2013.
  - ⇒ W ramach dz. 4.3 w okresie 2007-2013 czas trwania blisko 1/3 projektów przekroczył 3 lata. Jednocześnie zaobserwowano, iż w 2011 r. porównywalny wskaźnik *Liczba obiektów objętych termomodernizacją* w zakontraktowanych projektach osiągnął blisko 40%.
  - ⇒ Mając na uwadze wstępny harmonogram naboru wniosków, który przewiduje większość naborów wniosków na przełomie 2016 i 2017 r. oraz biorąc pod uwagę czas trwania

procedury wyboru projektów w RPO WO 2007-2013 określono, iż wskaźnik w 2018 r. zostanie osiągnięty na poziomie ok. 20%.

- Mimo różnic metodologicznych, założony poziom realizacji wskaźników produktu:
  - ⇒ Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (ok. 29%),
  - ⇒ Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” (ok. 18%),
  - ⇒ Długość ścieżek rowerowych (ok. 20%),
  - ⇒ Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (ok. 20%),

jest porównywalny z założonym poziomem realizacji wskaźnika finansowego (23%) dla roku 2018.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 043 *Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego i jego promocja (w tym wyposażenie i tabor)*.

Wskaźnik produktu *Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 043.

Wskaźnik produktu *Długość ścieżek rowerowych* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 090 *Ścieżki rowerowe i piesze*.

Wskaźnik produktu *Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 013 *Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia*.

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 50,9% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej</i>	Alokacja na kategorii interwencji w PI 4e: 043 – 10,1 mln EUR (45% kat. 043) = 8,2% alokacji OP III	62,8 mln EUR = 50,9% alokacji OP III Wybrane wskaźniki realizują 50,9% alokacji OP III.
<i>Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”</i>	Alokacja na kategorii interwencji w PI 4e: 043 – 12,9 mln EUR (30% kat 043) = 10,4% alokacji OP III	
<i>Długość ścieżek rowerowych</i>	Alokacja na kategorii interwencji w PI 4e: 090 – 22,4 mln Euro = 18,1% alokacji OP III	

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków</i>	Alokacja na kategorie interwencji w PI 4c (poddz.3.2.1, 3.2.2): 013 - 17,4 mln EUR = 14,1% alokacji OP III	

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

OBSZAR: Strategie niskoemisyjne

Wskaźniki produktu:

- *Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej,*
- *Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”,*
- *Długość ścieżek rowerowych,*

są adekwatne do przyjętej logiki interwencji w obszarze strategii niskoemisyjnych: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na znacznej emisji zanieczyszczeń powietrza. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Poprawa jakości powietrza poprzez wsparcie transportu publicznego*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 45,4 mln EUR, co stanowi 36,8% alokacji OP III.

OBSZAR: Efektywność energetyczna

Wskaźnik produktu *Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze efektywności energetycznej: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na wysokiej energochłonności budynków publicznych. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 17,4 mln EUR, co stanowi 14,1% alokacji OP III.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 4c i 4e, których wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP III;
- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 4c i 4e), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
- ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;

- wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
  - zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
  - wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
    - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
    - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
    - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
  - zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
  - bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
  - regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.
- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:**

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: *Liczba jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej*

WSKAŹNIK: *Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”*

WSKAŹNIK: *Długość ścieżek rowerowych*

WSKAŹNIK: *Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków*

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- zmiany w strukturze Aglomeracji Opolskiej;
- rozkład alokacji na typy projektów inny niż założono na etapie programowania wynikający z czynników zewnętrznych (np. kryzys, konieczność podjęcia szybkiej interwencji w innych obszarach);
- uzależnienie możliwości wsparcia od posiadania planów gospodarki niskoemisyjnej.

Oś priorytetowa IV ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM

Tabela 6: Ramy wykonania OP IV Zapobieganie zagrożeniom

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
IV	Wskaźnik produktu	5bP1	<i>Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej</i>	szt.	EFRR	Stabiej rozwinięty	0	3	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 91,3% alokacji OP IV.
	Kluczowy etap wdrażania	5bKEW	<i>Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej w podpisanych umowach</i>	szt.	EFRR	Stabiej rozwinięty	1	n/d	IZ	Przewiduje się, że realizacja wskaźnika produktu dla PI 5b w zakresie małej retencji na koniec 2018 r. osiągnie wartość zerową.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Stabiej rozwinięty	4 665 345	27 058 824	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (IV).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej

- W ramach RPO WO 2007-2013 realizowano 2 podobne inwestycje w ramach procedury pozakonkursowej stąd, ze względu na małą próbę badawczą, zakres wsparcia, a tym samym jego przewidywane efekty, oparto na analizie potrzeb potencjalnych beneficjentów.
- Założenia realizacji wskaźnika dla roku 2018 oparto o wstępny harmonogram naboru wniosków oraz terminy realizacji projektów, przedstawione przez potencjalnych beneficjentów.
- Ze względu na przewidywany niski poziom realizacji wskaźnika w 2018 r., zastosowano KEW *Liczba urzędzeń ochrony przeciwpowodziowej w podpisanych umowach*.

- W okresie 2007-2013 do 2011 r. podpisano umowy na oba projekty pozakonkursowe. Biorąc pod uwagę projekt harmonogramu naboru wniosków, który przewiduje nabory w latach 2016-2017 oraz mając na względzie tryb konkursowy, który niesie ze sobą większe ryzyko, założono, że do 2018 r. podpisana zostanie umowa dla jednego urzędnika ochrony przeciwpowodziowej.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej* i powiązany z nim KEW obrazują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 087 *Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem, np. erozją, pożarami, powodzią, burzami, suszami, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami.*

Łącznie na tą kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 91,3% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej KEW: <i>Liczba urzędzeń ochrony przeciwpowodziowej w podpisanych umowach</i>	Alokacja na kategorii interwencji w PI 5b (mała retencja) 087 – 21,0 mln EUR = 91,3% alokacji OP IV	21,0 mln EUR = 91,3% alokacji OP IV Wybrany wskaźnik realizuje 91,3% alokacji OP IV

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

Wskaźnik produktu *Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze zapobiegania zagrożeniom: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na istniejącym w regionie wysokim ryzyku powodzi. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększona ochrona ludności i mienia przed skutkami zagrożeń naturalnych, w szczególności powodziowych.* Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 21 mln EUR, co stanowi 91,3% alokacji OP IV.

Poziom realizacji wskaźnika w zakresie infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej do 2018 r. osiągnie wartość zerową, stąd konieczność zastosowania KEW.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 5b, którego wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP IV;

- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 5b), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
  - ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
  - wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
  - zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
  - wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
    - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
    - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
    - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
  - zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
  - bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
  - regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.
- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadnione przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:**

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;

zmiana definicji wskaźnika (urządzenia), w szczególności w zakresie wielkości retencjonowanej wody.

Oś priorytetowa V OCHRONA ŚRODOWISKA, DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO

Tabela 6: Ramy wykonania OP V Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
V	Wskaźnik produktu	6aP1	<i>Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych</i>	szt.	EFRR	Ślabiej rozwinięty	0	35	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 15,9% alokacji OP V.
	Kluczowy etap wdrażania	6aKEW	<i>Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w podpisanych umowach</i>	szt.	EFRR	Ślabiej rozwinięty	17	n/d	IZ	Przewiduje się, że realizacja wskaźnika produktu dla PI 6a na koniec 2018 r. osiągnie wartość zerową.
	Wskaźnik produktu	6cP1	<i>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem</i>	szt.	EFRR	Ślabiej rozwinięty	0	41	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 16,4% alokacji OP V.
	Kluczowy etap wdrażania	6cKEW	<i>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem w podpisanych umowach</i>	szt.	EFRR	Ślabiej rozwinięty	20	n/d	IZ	Przewiduje się, że realizacja wskaźnika produktu dla PI 6c na koniec 2018 r. osiągnie wartość zerową.
	Wskaźnik produktu	6bP1	<i>Długość sieci kanalizacji sanitarnej</i>	km	EFRR	Ślabiej rozwinięty	20	100	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 18,2% alokacji OP V.

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Stabiej rozwinięty	22 264 706	89 058 824	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (V).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Liczba wspartych Punktów Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba wspartych Punktów Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych* oszacowano na podstawie analizy zapotrzebowania gmin województwa opolskiego.
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy wstępnego harmonogramu naboru wniosków;
  - ⇒ Dla określenia wartości pośrednich zastosowano KEW *Liczba wspartych Punktów Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych w podpisanych umowach* dokonano analizy wstępnego harmonogramu naboru wniosków. Mając na uwadze jego zapisy określono, że do 2018 r. podpisane zostaną umowy na realizację 17 PSZOK.

WSKAŹNIK: Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w ramach dz. 5.3 RPO WO 2007-2013 (1 002 674 PLN). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednolicone na poziomie kraju.
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013:
  - ⇒ W ramach dz. 5.3 w okresie 2007-2013 termin realizacji blisko 20% projektów przekroczył 4 lata;
  - ⇒ Mając na uwadze wstępny harmonogram naboru wniosków określono, iż wskaźnik w 2018 r. osiągnie wartości zerowe;
  - ⇒ Dla określenia wartości pośrednich zastosowano KEW *Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem w podpisanych umowach* dokonano analizy wstępnego

harmonogramu naboru wniosków. Mając na uwadze jego zapisy określono, że do 2018 r. podpisane zostaną umowy na wsparcie 20 zabytków nieruchomych.

WSKAŹNIK: Długość sieci kanalizacji sanitarnej

- Wartość docelową wskaźnika *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* oszacowano na podstawie kosztu jednostkowego analogicznego wskaźnika realizowanego w ramach projektów z zakresu infrastruktury wodno-ściekowej w dz. 4.1 RPO WO 2007-2013 (441 766 PLN – budowa, 557 592 PLN – przebudowa). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednolicone na poziomie kraju.
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz założeń wstępnego harmonogramu naboru wniosków:
  - ⇒ W ramach dz. 4.1 w okresie 2007-2013 termin realizacji ponad 30% projektów przekroczył 3 lata;
  - ⇒ Mając na uwadze wstępny harmonogram naboru wniosków, który przewiduje nabór w drugiej połowie 2016 r., założono, iż w 2018 r. 20% wskaźnika zostanie osiągnięte.

Mimo różnic metodologicznych, założony poziom realizacji wskaźnika produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* (20%) jest porównywalny z założonym poziomem realizacji wskaźnika finansowego (25%) dla roku 2018.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba wspartych Punktów Selektynnego Zbierania Odpadów Komunalnych* i powiązany z nim KEW obrazują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 017 *Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: minimalizacji, segregacji, recyklingu),*
- 018 *Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania termicznego, przekształcania termicznego i składowania na składowiskach).*

Wskaźnik produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* i powiązany z nim KEW obrazują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 094 *Ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa.*

Wskaźnik produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 022 *Oczyszczanie ścieków.*

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 50,5% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba wspartych Punktów Selektynnego Zbierania Odpadów Komunalnych</i> <i>KEW: Liczba wspartych Punktów Selektynnego Zbierania Odpadów Komunalnych w podpisanych umowach</i>	Alokacja na kategorię interwencji w PI 6a: 017 – 10,mln EUR (67% kat. 017) 018 – 2,0 mln EUR (80% kat. 018) = 12,0 mln EUR = 15,9% alokacji OP V	38,2 mln EUR = 50,5% alokacji OP V Wybrane wskaźniki realizują 50,5% alokacji OP V.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem</i> <i>KEW: Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem w podpisanych umowach</i>	Alokacja na kategorię interwencji w PI 6c: 094 – 12,4 mln EUR (90% kat. 094) = 16,4% alokacji OP V	
<i>Długość sieci kanalizacji sanitarnej</i>	Alokacja na kategorię interwencji w PI 6b: 022 – 13,8 mln EUR (90% kat. 022) = 18,2% alokacji OP V	

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

OBSZAR: Gospodarka odpadami

Wskaźnik produktu *Liczba wspartych Punktów Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze gospodarki odpadami: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zaobserwowano niewystarczający poziom zorganizowanego zbierania odpadów. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 12 mln EUR, co stanowi 15,9% alokacji OP V.

Poziom realizacji wskaźnika w zakresie gospodarki odpadami do 2018 r. osiągnie wartość zerową, stąd konieczność zastosowania KEW.

OBSZAR: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Wskaźnik produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na niewystarczającym wykorzystaniu potencjału regionalnego dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększona dostępność zasobów kulturowych regionu*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 12,4 mln EUR, co stanowi 16,4% alokacji OP V.

Poziom realizacji wskaźnika w zakresie dziedzictwa naturalnego i kulturowego do 2018 r. osiągnie wartość zerową, stąd konieczność zastosowania KEW.

OBSZAR: Gospodarka wodno-ściekowa

Wskaźnik produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze gospodarki wodno-ściekowej: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na konieczności kontynuowania działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, której obecny stan został sklasyfikowany w analizie SWOT po stronie słabych stron. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 13,8 mln EUR, co stanowi 18,2% alokacji OP V.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 6a, 6b i 6c, których wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP V;
- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 6a, 6b i 6c), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
- ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
- wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
- zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
- wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
  - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
  - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
  - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
- zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
- bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
- regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Liczba wspartych Punktów Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- opóźnienia w realizacji planu działań w zakresie *Planu inwestycyjnego* (dokument uzupełniający do *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Opolskiego*) wynikające z czynników, które są niezależne od IZ oraz innych instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków;
- rozkład alokacji na typy projektów inny niż założono na etapie programowania wynikający z czynników zewnętrznych (np. kryzys, konieczność podjęcia szybkiej interwencji w innych obszarach).

WSKAŹNIK: Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- zmiana i/lub doprecyzowanie definicji wskaźnika (zabytki wpisane do rejestru);
- rozkład alokacji na typy projektów inny niż założono na etapie programowania wynikający z czynników zewnętrznych (np. kryzys, konieczność podjęcia szybkiej interwencji w innych obszarach);
- zmiany w strukturze Aglomeracji Opolskiej.

WSKAŹNIK: Długość sieci kanalizacji sanitarnej

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- zmiana kryteriów wyznaczania aglomeracji w ramach KPOŚK, co skutkować może zmianą liczby potencjalnych beneficjentów;
- rozkład alokacji na typy projektów inny niż założono na etapie programowania wynikający z czynników zewnętrznych (np. kryzys, konieczność podjęcia szybkiej interwencji w innych obszarach).

Oś priorytetowa VI ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT NA RZECZ MOBILNOŚCI MIESZKAŃCÓW

Tabela 6: Ramy wykonania OP VI *Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców*

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
VI	Wskaźnik produktu	CO14	<i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg</i>	km	EFRR	Stabiej rozwinięty	0	98	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 54% alokacji OP VI.
	Kluczowy etap wdrażania	7bKEW	<i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg w podpisanych umowach</i>	km	EFRR	Stabiej rozwinięty	39	n/d	IZ	Przewiduje się, że realizacja wskaźnika produktu dla PI 7b na koniec 2018 r. osiągnie wartość zerową.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Stabiej rozwinięty	62 317 459	227 647 059	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (VI).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg

- Wartość docelową wskaźnika *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* oszacowano na podstawie danych pozyskanych od beneficjentów projektów pozakonkursowych.

- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów pozakonkursowych, projektów realizowanych w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz analizy wstępnego harmonogramu naboru wniosków. Mając na uwadze, iż nabory będą rozłożone pomiędzy 2015 a 2017 rokiem, a także uwzględniając wieloetapowość i długoterminowość planowanych do realizacji inwestycji określono, iż wskaźnik w 2018 r. osiągnie wartość zerową.
- Dla określenia wartości pośrednich zastosowano KEW *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg w podpisanych umowach*. Określono, że do 2018 r. podpisane będą umowy, w ramach których zostanie przebudowanych lub zmodernizowanych 39 km dróg.

b. wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* i powiązany z nim KEW obrazują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 034 *Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)*.

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 54% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg</i> <i>KEW: Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg w podpisanych umowach</i>	Alokacja na kategorię interwencji w PI 7b: 034 – 104,4 mln EUR = 54% alokacji OP VI	104,4 mln EUR = 54% alokacji OP VI Wybrany wskaźnik realizuje 54% alokacji OP VI.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

Wskaźnik produktu *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze infrastruktury drogowej: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na braku istotnych powiązań komunikacyjnych, w tym z autostradą A4, ze stolicą kraju oraz osi północ-południe. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Zwiększona dostępność transportowa obszarów kluczowych dla rozwoju regionu oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 104,4 mln EUR, co stanowi 54% alokacji OP VI.

Poziom realizacji wskaźnika w zakresie infrastruktury drogowej do 2018 r. osiągnie wartość zerową, stąd konieczność zastosowania KEW.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;

- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 7b, którego wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP VI;
  - opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 7b), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;
  - ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
  - wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
  - zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
  - wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
    - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
    - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
    - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
  - zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
  - bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
  - regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.
- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:**

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokościach odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- zmiana zakresu, harmonogramu lub rezygnacja z realizacji projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym.

Oś priorytetowa VII KONKURENCYJNY RYNEK PRACY

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
VII	wskaźnik produktu	COD1	<i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie</i>	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	12 670	25 340	SL2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach PI 8i. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 55,9% alokacji osi priorytetowej.
	wskaźnik produktu	87P1	<i>Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie</i>	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	339	679	SL2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach PI 8iii. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 17,6% alokacji osi priorytetowej.
	wskaźnik finansowy	-	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFS	Słabiej rozwinięty	30 600 000	112 008 844	SL2014	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (VII).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- f. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie.

Analiza tempa wdrażania projektów realizowanych w ramach POKL 2007-2014 wykonana na podstawie stopnia wykorzystania środków z Poddziałania 6.1.1 i 6.1.3 PO KL i stopnia realizacji komparatywnego wskaźnika (tj. wskaźnika *Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły udział w projekcie*¹) wskazuje na równomierny wzrost ww. wartości w poszczególnych latach. Było to spowodowane przede wszystkim specyfiką projektów systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy (PUP-y), w przypadku których aneks do umowy ramowej podpisywany był co roku, a okres liczony od momentu złożenia wniosku do osiągnięcia pierwszych wskaźników był bardzo krótki. Odmienne sytuacja przedstawiała się w przypadku projektów konkursowych, w których od momentu ogłoszenia konkursu do momentu podpisania umowy upływało średnio 6 miesięcy. Stopień wykorzystania środków i wykonania komparatywnego wskaźnika w 2011r. (przyjęto iż rok ten odpowiada rokowi 2018 dla perspektywy finansowej 2014-2020) kształtował się na poziomie ok. 60%, niemniej jednak należy wziąć pod uwagę, iż tak wysokie wykonanie wskaźnika jest związane z dużą liczbą konkursów, które ogłoszone zostały w latach 2007-2010 i ich wysoką alokacją. Podobna sytuacja nie będzie miała miejsca w przypadku RPOWO 2014-2020 ze względu na fakt zaplanowania obok procedury pozakonkursowej tylko dwóch konkursów, przy czym pierwszy, brany pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowej wskaźnika, planuje się ogłosić w 2015 r.

Przedmiotowy wskaźnik został oszacowany na podstawie średnich stawek jednostkowych odnoszących się do aktywizacji zawodowej realizowanej w ramach projektów w Priorytecie VI PO KL, przy czym dla projektów realizowanych przez PUP-y została przyjęta wyższa stawka. Podejście takie wynika z zakresu wsparcia możliwego do realizacji w ramach ww. projektów, tj. z uwzględnienia w ich przypadku dotacji na założenie działalności gospodarczej. Przy szacowaniu wskaźnika wzięto również pod uwagę koszty pośrednie, które w przypadku PUP zgodnie z wytycznymi MIR zostały ustalone na poziomie 3%. Ponadto wskaźnik szacowano z zastosowaniem *Modułu do przeliczania cen bieżących na ceny stałe* z uwzględnieniem indeksu cen CPI.

Mając na uwadze harmonogram naborów projektów na lata 2014-2020, tj. równomierny rozkład w latach konkursów i naborów na projekty pozakonkursowe PUP oraz tempo wdrażania projektów z Poddziałania 6.1.1 i 6.1.3 PO KL, ustalono, iż wartość celu pośredniego stanowić będzie 50% wartości celu końcowego. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru zatrudnienia, za których opracowanie odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych, w tym w szczególności krajowych programów pomocowych umożliwiających udzielanie pomocy publicznej.

Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.

¹ Wskaźnik jest adekwatny do wskaźnika *Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie* ze względu na zakres grupy docelowej oraz momentu pomiaru wskaźnika, który następuje w momencie podpisania deklaracji uczestnictwa w projekcie.

Analiza tempa wdrażania projektów realizowanych w ramach POKL wykonana na podstawie stopnia wykorzystania środków z Działania 6.2 PO KL i stopnia realizacji komparatywnego wskaźnika (tj. wskaźnika *Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej* monitorowanego tylko w ramach Działania 6.2) nie wykazuje równomiernego wzrostu ww. wartości w poszczególnych latach. Duży wzrost wartości wskaźnika i wydatkowania nastąpił dopiero w roku 2010, pomimo że pierwszy konkurs w ramach Działania 6.2 został ogłoszony już w maju 2008r. Przyczyną takiej sytuacji mógł być wydłużony okres podpisania umów, które nastąpiło po ok. 8-10 miesiącach oraz wydłużony okres wdrażania projektów w ramach pierwszego z ogłoszonych konkursów (dla wykonania przedmiotowego wskaźnika istotne jest tempo wdrażania projektu w początkowym okresie jego realizacji tj. do momentu podpisania umowy na przekazanie środków). Biorąc pod uwagę projekty wyłonione do realizacji w ramach kolejnych konkursów oraz projekt systemowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu można zauważyć istotne skrócenie okresu podpisywania umów oraz przyspieszenie tempa ich realizacji. Stopień wykorzystania środków i wykonania komparatywnego wskaźnika w 2011 r. (przyjęto, iż rok ten odpowiada rokowi 2018 dla perspektywy finansowej 2014-2020) kształtował się na poziomie ok. 40%. Stosunkowo niskie wartości wynikały z opisanych powyżej uwarunkowań. Ich uniknięcie w perspektywie finansowej 2014-2020 musi się łączyć z jak najszybszym wdrożeniem przejrzystych i czytelnych dla beneficjenta zasad związanych z podpisaniem umowy i realizacją projektów dotyczących dotacji na założenie działalności gospodarczej, w tym jeśli będzie potrzeba opracowaniem stosowanych wytycznych.

Przedmiotowy wskaźnik oszacowano uwzględniając koszt jednostkowy dotacji i wsparcia pomostowego oraz doradztwa i szkoleń ustalonych na podstawie kosztów w projektach realizowanych w ramach Działania 6.2 PO KL. Przy szacowaniu wskaźnika wzięto również pod uwagę koszty pośrednie i cross-financing. Ponadto wskaźnik szacowano z zastosowaniem *Modułu do przeliczania cen bieżących na ceny stałe* z uwzględnieniem indeksu cen CPI.

Mając na względzie harmonogram naborów projektów na lata 2014-2020, tj. równomierny rozkład w latach konkursów i tempo wdrażania projektów z Działania 6.2 PO KL, w tym negatywne doświadczenia związane z realizacją projektów w pierwszych latach okresu programowania, z których wynika konieczność skupienia się na sprawnym przeprowadzeniu procesu podpisania umów oraz zachowaniu wysokiego tempa wdrażania projektów od początku ich realizacji, ustalono, iż wartość celu pośredniego stanowić będzie ok. 50% wartości celu końcowego. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru zatrudnienia, za których opracowanie odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych, w tym w szczególności krajowych programów pomocowych umożliwiających udzielanie pomocy publicznej.

g. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba osób bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) objętych wsparciem w programie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 102 *Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy, m.in. poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników.*

Wskaźnik produktu *Liczba osób pozostających bez zatrudnienia, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 104 *Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.*

W sumie na te dwie kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 77,9% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową, w tym wskazane wskaźniki realizują 72,6% środków.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania				
Wskaźnik	Kategoria interwencji		Alokacja finansowa (bez wkładu własnego) dla typu operacji/ grup docelowych objętych wskaźnikiem [mln EUR]	Udział alokacji finansowej obejmującej wybrane wskaźniki [mln EUR]
	kod	mln EUR		
<i>Liczba osób bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) objętych wsparciem w programie</i>	102	55,1	52,3	Alokacja na OP VII: 95,2 łączna alokacja objęta wskaźnikami: 69,1
<i>Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie</i>	104	19,1	16,8	Udział alokacji objętej wskaźnikami do alokacji ogółem: 72,6%

h. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie.

Wskaźniki określają stopień realizacji przedsięwzięć w ramach CT8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników, zapewniających realizację:*

- celu szczegółowego 1: *Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (PI 8i);*
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek),*
  - ⇒ *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu,*
  - ⇒ *Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).*

Oczekiwanym efektem realizowanego wsparcia będzie wzrost zatrudnienia oraz ograniczenie bierności zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, w tym zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji.

Głównym uzasadnieniem realizacji działań z zakresu aktywizacji zawodowej jest trudna sytuacja na rynku pracy w województwie opolskim, charakteryzująca się wysoką stopą bezrobocia (12,5% - 7 miejsce w kraju) z populacją bezrobotnych osiągnącą 43 679 osób² i względnie niskim wskaźnikiem zatrudnienia tj. kształtującym się na poziomie 64%³.

Mając na uwadze logikę interwencji zaprojektowaną w ramach CT 8 oraz zdiagnozowane problemy, w celu poprawy sytuacji na rynku pracy, działania ukierunkowane zostaną na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz nieaktywnych zawodowo, przy czym ok. 76% z alokacji ustalonej dla PI 8i przeznaczonej zostanie na wsparcie osób zarejestrowanych jako bezrobotne w powiatowych urzędach pracy.

W ramach przedmiotowego wskaźnika monitorowane będą wszystkie osoby pozostające bez pracy, w tym zarówno osoby zarejestrowane jako bezrobotne, jak i niepozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Tym samym dotyczyć on będzie większości odbiorców wsparcia w ramach PI 8i (ok. 90%) i stanowić będzie odzwierciedlenie opisanych powyżej potrzeb zdiagnozowanych na regionalnym rynku pracy.

Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie

Wskaźnik jest jednym z mierników określających stopień realizacji przedsięwzięć w ramach CT8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*, zapewniających realizację:

- celu szczegółowego 2 *Wzrost liczby trwałych miejsc pracy powstałych dzięki środkom przekazanych na założenie działalności gospodarczej (PI 8iii).*
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej,*
  - ⇒ *Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego.*

Oczekiwanymi efektami prowadzonego wsparcia będzie ograniczenie bezrobocia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy.

Głównym uzasadnieniem działań z zakresu tworzenia nowych miejsc pracy dzięki udzielanym na założenie działalności gospodarczej dotacjom jest fakt, iż w województwie opolskim nowe miejsca pracy powstają rzadziej niż przeciętnie w kraju saldo pomiędzy nowo utworzonymi i zlikwidowanymi miejscami pracy w województwie wynosi 2,4 tys. (liczba nowoutworzonych miejsc pracy w 2013r. w regionie wyniosła 9,2 tys., podczas gdy zlikwidowanych 6,8 tys.⁴). Ponadto wskaźniki zatrudnienia mieszkańców są względnie niskie - w porównaniu do 2002 roku, w końcu 2012 roku liczba pracujących w województwie opolskim zwiększyła się o 4,9%, tj. o 6 pp. mniej niż średnio w kraju.

Tymczasem wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy sprzyja poprawie sytuacji na rynku pracy. Do jednych z najbardziej efektywnych działań w tym zakresie należy udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przede wszystkim osobom najgorzej radzącym sobie na rynku pracy tj.

---

² Informacja o sytuacji na rynku pracy wg stanu na dzień 31 sierpnia 2014 roku, Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, s.1.

³ GUS, BDL, wg stanu na 2013 rok.

⁴ GUS, BDL.

osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo. Na wsparcie tworzenia nowych działalności gospodarczych przez ww. grupy docelowe przeznaczona zostanie większa część alokacji zaplanowanej dla PI 8iii, tj. ok. 88%.

Opisane powyżej wskaźniki produktu stanowią główne instrumenty realizacji PI 8i i PI 8iii. Odpowiadają one zaprojektowanej logice interwencji, a co za tym idzie przyczyniają się do realizacji wskaźników rezultatu i określonych przez IZRPO WO 2014-2020 celów szczegółowych. Ponadto zapewniają one agregowalność i porównywalność efektów wdrażania na poziomie programów operacyjnych.

i. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

IZRPO WO 2014-2020 zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- określenie przewidywanego czasu uruchomienia i zakończenia konkursów do końca 2018 r. np. na podstawie doświadczeń perspektywy finansowej 2007-2013, a także alokacji planowanej do przeznaczenia na poszczególne konkursy,
- określenie planowanego harmonogramu wdrażania interwencji po 2018 r.,
- określenie przeciętnego czasu realizacji projektów,
- identyfikacja podczas programowania tych typów interwencji, które w okresie 2007-2013 napotkały się na poważne problemy wdrożeniowe i dla których zastosowany zostanie wzmocniony mechanizm wdrożeniowy,
- uzupełnienie unijnego systemu monitorowania ram wykonania o informacje na temat postępów w osiąganiu celów pośrednich w latach 2016, 2017, 2019-2022 i celów końcowych w latach 2019-2022. Dane te będą wykorzystywane dla celów krajowych,
- określenie dla beneficjentów, od samego początku okresu programowania, czytelnych i przejrzystych zasad związanych z realizacją projektów,
- przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień,
- dostępna, powszechna informacja nt. zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi poprzez wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio oraz w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania,
- nadanie priorytetowego znaczenia danej grupie docelowej (zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi dla ram wykonania),
- zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych,
- bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych,
- systematyczne badanie adekwatności założeń przyjętych przy ustanawianiu ram wykonania np. zastosowanych kosztów jednostkowych, które mają wpływ na oszacowane wartości pośrednie i końcowe wskaźników,
- monitorowanie i weryfikacja ryzyk zewnętrznych określonych przez IZRPO WO 2014-2020,
- wzmocnienie mechanizmu nadzoru nad terminową i finansową realizacją projektów,
- odpowiednia informacja i promocja, komunikacja i szkolenie beneficjentów.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie

z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

W trakcie wdrażania parametry decydujące o metodyce szacowania wartości pośrednich i końcowych ram wykonania, wskazane w punkcie a, mogą ulec zmianie i wówczas konieczne może być odpowiednie dostosowanie ram wykonania. Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki:

Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie:

- brak potencjalnych uczestników wsparcia (osób kwalifikujących się jako grupa docelowa) – ze względu na brak możliwości kwalifikowania osób w wieku 15 – 29 lata;
- problemy z wdrożeniem nowych form wsparcia, których możliwość realizacji wynika ze znowelizowanej w 2014r. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Liczba osób, które otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej w programie

- brak potencjalnych uczestników wsparcia (osób kwalifikujących się jako grupa docelowa) – ze względu na brak możliwości kwalifikowania osób w wieku 15 – 29 lata;
- opóźnienia w przyjęciu dokumentów legislacyjnych określających zasady przyznawania pomocy publicznej;
- nasycenie się rynku pod kątem powstawania nowych działalności gospodarczych (w ramach PO KL powstało prawie 5 tys. firm).

Ogólne ryzyka nieosiągnięcia oszacowanych wartości ww. wskaźników:

- stan przygotowania aktów prawnych/wykonawczych dla danego obszaru,
- konieczność realizacji nowych instrumentów wsparcia wypracowanych na poziomie centralnym;
- wahania kursów walut,
- fluktuacja cen na rynku, przyjętych jako koszty jednostkowe dla poszczególnych form wsparcia oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych (indeks CPI),
- zmiany regulacji prawnych obniżających subwencje jednostek publicznych,
- decyzje władz rządzących mające wpływ na sytuację danego obszaru,
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej,
- czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków.

Oś priorytetowa VIII INTEGRACJA SPOŁECZNA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
VIII	Wskaźnik produktu	97P1	Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi w programie	os.	EFS	Stabiej rozwinięty	16 290	54 290	SL 2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach PI 9iv. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają na 48% alokacji osi priorytetowej.
	Wskaźnik produktu	97P2	Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	os.	EFS	Stabiej rozwinięty	3 940	13 120	SL 2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach PI 9iv. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają na 52% alokacji osi priorytetowej.
	Wskaźnik finansowy	-	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFS	Stabiej rozwinięty	16 494 118	86 975 863	SL 2014	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (VIII).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi

Przedmiotowy wskaźnik został oszacowany na podstawie średnich stawek jednostkowych obowiązujących na wolnym rynku w województwie opolskim w zakresie świadczenia usług zdrowotnych, a także z uwzględnieniem danych statystycznych obrazujących grupę potencjalnych odbiorców wsparcia w województwie opolskim. Jednocześnie alokacja na PI 9iv została pomniejszona o koszty pośrednie oraz koszty cross-finansingu.

W latach 2007-2013 ze środków unijnych nie było realizowane wsparcie w zakresie usług zdrowotnych, jakie zostało zaplanowane w ramach RPO WO 2014-2020. Dlatego podczas szacowania wskaźnika nie posługiwano się danymi historycznymi, lecz opierano się na wiedzy i doświadczeniu jednostki merytorycznej realizującej zadania w zakresie zdrowia, tj. Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, a także statystyce publicznej (analiza udziału danych grup docelowych w ramach adekwatnych form wsparcia realizowanych w województwie).

Ponadto w celu przyjęcia założeń dla roku 2018 w zakresie tempa realizacji obszaru dot. usług zdrowotnych posłużono się dodatkowo wynikami wybranych badań ewaluacyjnych⁵ w ramach których wskazano bariery m.in. w zakresie:

- dużej niechęci społeczeństwa do udziału w programach profilaktycznych, a także brak zainteresowania badaniami profilaktycznymi,
- trudności w dotarciu do grup docelowych, w przypadku projektów realizowanych bez mniej lub bardziej formalnej współpracy z jst,
- trudności związane z przepływem informacji pomiędzy placówkami świadczącymi usługi a samymi chorymi, którzy nie wiedzieli o możliwości leczenia,
- ukierunkowania wsparcia do osób starszych, które powinno być realizowane w formie całościowych programów aktywizujących (porada u geriatry, wykład o zdrowiu, ćwiczenia fizyczne, animacja czasu wolnego i tworzenie więzi społecznościowych), a nie pojedynczych działań.

Biorąc pod uwagę harmonogram naborów projektów na lata 2014-2020, tj. planowane ogłoszenie konkursów w 2015 r. oraz występujące trudności w realizacji usług zdrowotnych, ustalono, iż wartość celu pośredniego stanowić będzie 30% wartości celu końcowego. Przyjęte założenie jest również zgodne z rekomendacją przedstawioną w badaniu *Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014-2020*, gdzie przedstawiono, iż cele pośrednie dla 2018 roku powinny osiągnąć poziom 30-40%. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru wykluczenia społecznego, za których opracowanie

---

⁵ Ewaluacja efektywności świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programu „Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Wybrany Chorobom Społecznym w Gdańsku” w latach 2011-2013, Gdańsk, październik 2013, s. 27, 71-73; Ocena osiągnięcia rezultatów 5 wybranych projektów w obszarze profilaktyki, realizowanych w ramach Priorytetu Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, eea grants, 2010-12-22, s. 6, 48.

odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych. Ponadto niezmiernie istotne dla osiągnięcia celu pośredniego oraz końcowego będzie planowe uruchomienie środków na obszar zdrowia w związku ze spełnieniem warunku ex-ante, a także decyzje Komitetu Sterującego dotyczące realizacji lub też braku możliwości realizacji danych form wsparcia w sektorze zdrowia.

Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie

Przedmiotowy wskaźnik został oszacowany na podstawie średnich stawek jednostkowych obowiązujących na wolnym rynku w województwie opolskim w zakresie świadczenia usług społecznych, a także z uwzględnieniem danych statystycznych obrazujących grupę potencjalnych odbiorców wsparcia w województwie opolskim. Jednocześnie alokacja na PI 9iv została pomniejszona o koszty pośrednie oraz koszty cross-finansingu.

W latach 2007-2013 ze środków unijnych nie było realizowane wsparcie w zakresie usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, jakie zostało zaplanowane w ramach RPO WO 2014-2020. Dlatego podczas szacowania wskaźnika nie posługiwano się danymi historycznymi, lecz opierano się na wiedzy i doświadczeniu jednostki merytorycznej realizującej zadania w zakresie opieki społecznej, tj. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, a także statystyce publicznej (analiza udziału danych grup docelowych w ramach adekwatnych form wsparcia realizowanych w województwie).

Ponadto w celu przyjęcia założeń dla roku 2018 w zakresie tempa realizacji usług społecznych posłużono się dodatkowo wynikami wybranych raportów⁶ oraz innych dokumentów⁷, w ramach których wskazano bariery, dotyczące m.in.:

- problemów z aktywnością osób starszych połączone z brakiem ochoty na wyjście z domu, częstą apatią, lękiem przed światem zewnętrznym, niską samooceną, wykluczeniem cyfrowym,
- aktywności osób starszych, która w dalszym ciągu jest jeszcze czymś nowym w regionie, z wiekiem spada bowiem sprawność organizmu i zwiększa się ryzyko choroby czy niepełnosprawności,
- w regionie występuje niski w stosunku do kraju udział osób niepełnosprawnych do ludności ogółem,
- konieczności uzyskania zgody rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka na opiekę asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej,
- w regionie brak placówek typu specjalistyczno-terapeutycznego oraz rodzinnego, a także regionalnej placówki opiekuńczo terapeutycznej i ośrodka preadopcyjnego,
- tymczasowości pobytu dziecka w pieczy zastępczej, co ogranicza możliwość wsparcia.

Biorąc pod uwagę harmonogram naborów projektów na lata 2014-2020, tj. planowane ogłoszenie konkursów w 2015 r. oraz występujące trudności w realizacji usług społecznych, ustalono, iż wartość celu pośredniego stanowić będzie 30% wartości celu końcowego. Przyjęte założenie jest również zgodnie z rekomendacją przedstawioną w badaniu *Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014-2020*, gdzie

---

⁶ *Adopcja w województwie opolskim jako element systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej – wybrane zagadnienia*, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, Opole 2013r.

⁷ *Program Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 roku*, Opole 2014.

przedstawiono, iż cele pośrednie dla 2018 roku powinny osiągnąć poziom 30-40%. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru wykluczenia społecznego, za których opracowanie odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi w programie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr: 112 *Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym*.

Wskaźnik produktu *Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr: 112 *Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym*.

W sumie na ww. kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 67,6% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową, w tym wskazane wskaźniki realizują 67,6% środków.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania				
Wskaźnik	Kategoria interwencji		Alokacja finansowa (bez wkładu własnego) dla typu operacji/ grup docelowych objętych wskaźnikiem [mln EUR]	Udział alokacji finansowej obejmującej wybrane wskaźniki [mln EUR]
	kod	mln EUR		
<i>Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi w programie</i>	112	50,0	24,0	Alokacja na OP 8: 73,9 łączna alokacja objęta wskaźnikami: 50,0
<i>Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie</i>	112	50,0	26,0	Udział alokacji objętej wskaźnikami do alokacji ogółem 67,6%.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

W województwie opolskim występują bardzo niekorzystne zmiany demograficzne, spadek dzietności, starzenie się społeczeństwa i intensywna migracja ludności, w tym eurosieroctwo. Do roku 2035 województwo opolskie uplasuje się na 3 pozycji wśród „najstarszych województw w kraju – z medianą wieku wynoszącą 51,2”. Jednocześnie jak wskazują badania⁸ nad zasięgiem ubóstwa lub wykluczeniem społecznym, wartości wskaźników zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w 2011 r. w województwie opolskim wynoszą odpowiednio:

⁸ Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020, Nowy wymiar aktywnej integracji, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, Lipiec 2014, s. 7-8.

- wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 23,4% (Polska – 27,2%),
- wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym – 13,4% (Polska – 17,7%),
- wskaźnik niskiej intensywności pracy – 8,4% (Polska – 6,9%),
- wskaźnik zagrożenia pogłębioną deprivacją materialną – 12,3% (Polska – 13,0%).

Stąd dużą uwagę w ramach CT9 zwrócono na wskaźniki:

Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi w programie

Wskaźnik jest miernikiem realizacji wsparcia skierowanego do mieszkańców województwa opolskiego w zakresie usług zdrowotnych, zapewniający realizację:

- celu szczegółowego 1 *Zwiększenie liczby świadczonych usług zdrowotnych w regionie,*
- wskaźnik rezultatu: *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które deklarują wzrost jakości życia dzięki interwencji EFS.*

W regionie, jak i w całej Polsce, występuje niewystarczający poziom świadczenia usług publicznej służby zdrowia, w szczególności skierowanej do matek i dzieci oraz osób starszych, w tym usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych skierowanych do osób starszych. Istotnym wyzwaniem wobec narastających przemian demograficznych staje się zapewnienie wysokiej jakości usług zdrowotnych. Wynika to z wielu nakładających się czynników, do których należy m.in. wzrost oczekiwań z zakresu kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem czy też wsparcie osób starszych. Jednocześnie coraz większą potrzebą w województwie opolskim staje się zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, w tym m.in. z zakresu nadwagi i otyłości, cukrzycy i chorób psychiatrycznych. Stąd w celu dążenia do poprawy jakości życia i przede wszystkim zapobiegania ubóstwu lub wykluczeniu społecznemu mieszkańców regionu, duży nacisk w perspektywie finansowej 2014-2020 położono na zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych, w tym zwłaszcza wobec osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Powyższe odzwierciedlono przyjęciem wskaźnika produktu do Ram Wykonania.

Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie

Wskaźnik jest miernikiem realizacji wsparcia skierowanego do mieszkańców województwa opolskiego w zakresie usług społecznych, zapewniający realizację:

- celu szczegółowego 2 *Zwiększenie liczby świadczonych usług społecznych w regionie,*
- wskaźnik rezultatu: *Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu.*

W regionie występują niedostatecznie rozwinięte usługi społeczne w zakresie osób starszych oraz pieczy zastępczej, a także występuje za mały zakres środowiskowej pracy socjalnej z rodzinami przeżywającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze. Jednocześnie odnotowuje się niewystarczające w stosunku do potrzeb zadania wspierające rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym w zakresie asystentów rodziny i mieszkań chronionych. Dodatkowo występuje niewystarczająca oferta usług skierowanych do dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej oraz wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Mając na uwadze, iż w ciągu najbliższych kilkunastu lat wzrosną potrzeby w zakresie korzystania z usług

społecznych nadano priorytetowe znaczenia opisanemu wyżej obszarowi, ustanawiając wskaźnik produktu do Ram Wykonania.

Opisane powyżej wskaźniki produktu odpowiadają zaprojektowanej logice interwencji, a co za tym idzie przyczyniają się do realizacji wskaźników rezultatu i określonych przez IZRPO WO 2014-2020 celów szczegółowych.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

IZRPO WO 2014-2020 zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- określenie przewidywanego czasu uruchomienia i zakończenia konkursów do końca 2018 r. np. na podstawie doświadczeń perspektywy finansowej 2007-2013, a także alokacji planowanej do przeznaczenia na poszczególne konkursy,
- określenie planowanego harmonogramu wdrażania interwencji po 2018 r.,
- określenie przeciętnego czasu realizacji projektów,
- identyfikacja podczas programowania tych typów interwencji, które w okresie 2007-2013 napotkały się na poważne problemy wdrożeniowe i dla których zastosowany zostanie wzmocniony mechanizm wdrożeniowy,
- uzupełnienie unijnego systemu monitorowania ram wykonania o informacje na temat postępów w osiąganiu celów pośrednich w latach 2016, 2017, 2019-2022 i celów końcowych w latach 2019-2022. Dane te będą wykorzystywane dla celów krajowych,
- określenie dla beneficjentów, od samego początku okresu programowania, czytelnych i przejrzystych zasad związanych z realizacją projektów,
- przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień,
- dostępna, powszechna informacja nt. zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi poprzez wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio oraz w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania,
- nadanie priorytetowego znaczenia danej grupie docelowej (zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi dla ram wykonania),
- zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych,
- bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych,
- systematyczne badanie adekwatności założeń przyjętych przy ustanawianiu ram wykonania np. zastosowanych kosztów jednostkowych, które mają wpływ na oszacowane wartości pośrednie i końcowe wskaźników,
- monitorowanie i weryfikacja ryzyk zewnętrznych określonych przez IZRPO WO 2014-2020,
- wzmocnienie mechanizmu nadzoru nad terminową i finansową realizacją projektów,
- odpowiednia informacja i promocja, komunikacja i szkolenie beneficjentów.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne

stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadnione przypadki w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

W trakcie wdrażania parametry decydujące o metodyce szacowania wartości pośrednich i końcowych ram wykonania, wskazane w punkcie a., mogą ulec zmianie i wówczas konieczne może być odpowiednie dostosowanie ram wykonania. Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki:

Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi w programie

- nieuruchomienie lub późniejsze niż zaplanowano uruchomienie środków na lata 2014-2020 w sektorze zdrowia (spełnienie warunku ex-ante),
- decyzje Komitetu Sterującego dot. realizacji lub też braku możliwości realizacji danych form wsparcia w sektorze zdrowia,
- zmiana uwarunkowań w *Policy papier dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020* dot. zakresu wsparcia,
- zmiana w systemie oraz dostępności do usług zdrowotnych,
- zmiana definicji osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- awarie sprzętu np. medycznego niezbędnego do realizacji danej formy wsparcia.

Liczba osób objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie

- zmiana prawodawstwa, w tym nowelizacja ustawy o pomocy społecznej,
- zmiana w systemie oraz dostępności do usług społecznych,
- zmiana definicji osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Ogólne ryzyka nieosiągnięcia oszacowanych wartości ww. wskaźników:

- stan przygotowania aktów prawnych/wykonawczych dla danego obszaru,
- konieczność realizacji nowych instrumentów wsparcia wypracowanych na poziomie centralnym,
- wahania kursów walut,
- fluktuacja cen na rynku, przyjętych jako koszty jednostkowe dla poszczególnych form wsparcia oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych (indeks CPI),
- zmiany regulacji prawnych obniżających subwencje jednostek publicznych,
- decyzje władz rządzących mające wpływ na sytuację danego obszaru,
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej,
- czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków.

Oś priorytetowa IX WYSOKA JAKOŚĆ EDUKACJI

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
IX	Wskaźnik produktu	CO19	Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	18 010	50 530	SL2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach OP IX. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 50,7% alokacji osi priorytetowej.
	Wskaźnik produktu	O1P6	Liczba szkół i placówek systemu wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	EFS	Słabiej rozwinięty	80	201	SL2014	Wskaźnik jest najbardziej adekwatny do zakresu interwencji w ramach PI 10i. Powiązane z nim typy projektów odpowiadają na 5,9% alokacji osi priorytetowej
	Wskaźnik finansowy	-	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFS	Słabiej rozwinięty	15 752 941	69 269 610	SL2014	Obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (IX).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich

Wskaźnik oszacowano na podstawie analizy tempa wdrażania projektów realizowanych w ramach POKL 2007-2013 wykonanej na podstawie stopnia wykorzystania w poszczególnych latach środków na Działania 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 i 9.6 oraz przepływu uczestników z terenów wiejskich w ramach projektów realizowanych dla Priorytetów, monitorowanych w latach 2007-2013. Stopień wykorzystania środków w 2011r. dla ww. działań (przyjęto, iż rok ten odpowiada rokowi 2018 dla perspektywy finansowej 2014-2020) kształtował się na poziomie ok. 34%. Natomiast w przypadku analizy przepływu uczestników projektów realizowanych w latach 2007-2013 liczba osób z terenów wiejskich w 2011r. wynosiła ok. 55%. Jak wskazują dane z monitoringu w kolejnych latach utrzymuje się

podobna liczba osób rozpoczynających udział w realizowanych projektach (stosunkowy rokroczny wzrost osób wynosi ok. 16%). Wysoki procent osób z terenów wiejskich objętych wsparciem w latach 2007-2013 wynika, m.in. z faktu, iż w ramach POKL realizowane było działanie 9.5 dotyczące oddolnych inicjatyw edukacyjnych realizowanych na obszarach wiejskich. W latach 2014-2020 nie planuje się realizacji tego typu interwencji. Ponadto mając na uwadze fakt, iż na terenach miejskich koncentrują się najważniejsze czynniki decydujące o rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa informacyjnego w perspektywie finansowej 2014-2020 w obszarze edukacji wsparcie realizowane również będzie w ramach zasady zintegrowanego podejścia terytorialnego ZIT (PI 10i, 10iv). Stąd przyjęto, iż wartość dla celu pośredniego stanowić będzie ok. 35,6%. Powyższe jest również zgodne z rekomendacją przedstawioną w badaniu *Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014-2020*, gdzie przedstawiono, iż cele pośrednie dla 2018 roku powinny osiągnąć poziom 30-40%. Założenie to wynika z wydłużonego o rok okresu wdrażania, zgodnie z zasadą n+3. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realistyczne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

W zależności od formy wsparcia możliwej do realizacji w Osi priorytetowej IX wskaźnik oszacowano w oparciu o:

- dane historyczne Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki (koszty jednostkowe, analiza założonych i osiągniętych wartości docelowych wskaźników w okresie programowania 2007-2013, analiza udziału danych grup docelowych w ramach adekwatnych form wsparcia realizowanego w latach 2007-2013),
- dane pochodzące od Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska,
- dane potencjalnych beneficjentów,
- stawki obowiązujące na wolnym rynku w województwie opolskim.

Jednocześnie alokacja na OP IX została pomniejszona o koszty pośrednie oraz koszty cross-finansingu. Ponadto wskaźnik szacowano z zastosowaniem *Modułu do przeliczania cen bieżących na ceny stałe* z uwzględnieniem indeksu cen CPI.

Mając na uwadze, iż obszary wiejskie w perspektywie finansowej 2014-2020 rozumiane są zgodnie ze stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji jednostek przestrzennych DEGURBA przy szacowaniu wartości docelowych uwzględniono analizę danych wygenerowanych z Bazy lokalnej PEFS 2007 oraz statystyki publicznej (GUS). Powyższe służyło szacunkowemu określeniu przestrzennego rozłożenia osób (właściwych grup docelowych) pod kątem miejsca zamieszkania zgodnie z klasyfikacją DEGURBA.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru edukacji, za których opracowanie odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych, w tym w szczególności krajowych programów pomocowych umożliwiających udzielenie pomocy publicznej.

Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych

Wskaźnik oszacowano w oparciu o koszty jednostkowe przedstawione w projekcie wytycznych MIR w Podrozdziale 3.4 – *Korzystanie z nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych*, z uwzględnieniem wielkości szkół (mała, średnia, duża) oraz w zakresie działań w ramach ZIT przyjęto dane pochodzące ze Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska. Jednocześnie alokacja na OP IX została pomniejszona o koszty pośrednie. Ponadto wskaźnik szacowano z zastosowaniem *Modułu do przeliczania cen bieżących na ceny stałe* z uwzględnieniem indeksu cen CPI.

Jak wskazują dane z monitoringu prowadzonego w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 okres intensywnego wsparcia realizowanego w ramach poddziałania 9.1.2 rozpoczyna się w 2010 roku. Natomiast stopień wykorzystania środków w 2011r. (przyjęto, iż rok ten odpowiada rokowi 2018 dla perspektywy finansowej 2014-2020) kształtował się na poziomie ok. 35%. Jednocześnie w sprawozdaniu z programu rządowego *Cyfrowa szkoła* przedstawiono problemy zidentyfikowane w trakcie realizacji programu, które mogą opóźnić realizację wsparcia, tj. zbyt duże koszty uzyskania w niektórych szkołach wymaganej przez program przepustowości łącza internetowego oraz kwestie związane z procedurą przetargową na dostawę pomocy dydaktycznych. Zakładając, że tempo wdrażania w perspektywie 2014-2020 będzie zbliżone do perspektywy finansowej 2007-2013 i mając na uwadze ww. zdiagnozowane problemy przyjmuje się, iż wartość dla celu pośredniego wskaźnika wyniesie ok. 39,8%. Powyższe jest również zgodne z rekomendacjami przedstawionymi w badaniu *Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014-2020*. Tak zaplanowane osiągnięcie celu pośredniego jest realne, a co za tym idzie, niezagrażone jest osiągnięcie wartości celu końcowego.

Przyjęte tempo wdrażania projektów, w ramach których monitorowane będzie wykonanie wskaźnika może zakłócić brak wytycznych dla obszaru edukacji, za których opracowanie odpowiada MIR oraz niektórych aktów prawnych.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 115 *Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia*.

Wskaźnik produktu *Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 115 *Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia,*
- 117 *Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie*

umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji,

- 118 *Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.*

W sumie ww. kategorii interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 100% całości alokacji przeznaczanej na tę oś priorytetową, w tym wskazane wskaźniki realizują 56,6% środków.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania				
Wskaźnik	Kategoria interwencji		Alokacja finansowa (bez wkładu własnego) dla typu operacji/ grup docelowych objętych wskaźnikiem [mln EUR]	Udział alokacji finansowej obejmującej wybrane wskaźniki [mln EUR]
	kod	mln EUR		
<i>Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich</i>	115	28,9	29,9	Alokacja na OP IX: 58,9 mln EUR Łączna alokacja objęta wskaźnikami: 33,3 mln EUR Udział alokacji objętej wskaźnikami do alokacji ogółem: 56,6%
	117	9,5		
	118	20,5		
<i>Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych</i>	115	28,9	3,4	

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

Liczba osób pochodzących z terenów wiejskich

Wskaźnik jest miernikiem realizacji działań w ramach CT10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie* i stanowi sumę wskaźników produktu z PI 10i, 10iii, 10iv. Przyjęty do ram wykonania wskaźnik zapewnia realizację:

- Celu szczegółowego 1 *Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej (PI 10i)*
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS,*
  - ⇒ *Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu,*
- Celu szczegółowego 2 *Poprawa kompetencji kluczowych uczniów istotnych z punktu widzenia przyszłej zatrudnialności, tj. w zakresie rozwoju umiejętności TIK, matematyczno-przyrodniczych,*

porozumiewania się w językach obcych oraz kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej (PI 10i)

- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu,*
  - ⇒ *Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK dzięki EFS,*
  - ⇒ *Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu.*
- Celu szczegółowego 3 *Zwiększenie szans zatrudnienia przyszłych absolwentów na regionalnym rynku pracy poprzez poprawę efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego (PI 10iv)*
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki,*
  - ⇒ *Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.*
- Celu szczegółowego 4 *Poprawa kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w zakresie rozwoju umiejętności TIK i znajomości języków obcych oraz doskonalenia zawodowego dostosowanego do potrzeb regionalnego rynku pracy (PI 10iii)*
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu,*
  - ⇒ *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia,*
  - ⇒ *Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu,*
  - ⇒ *Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu,*
  - ⇒ *Liczba osób z terenów wiejskich, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.*

Kierowanie środków w ramach realizowanej interwencji na obszary wiejskie sprzyjać będzie zachowaniu spójności pomiędzy miastem a wsią. Analiza kapitału ludzkiego obszarów wiejskich wskazuje na występowanie słabych punktów takich jak:

- negatywne zróżnicowanie poziomu wykształcenia czy struktury zawodowej,
- niskie kwalifikacje i kompetencje mieszkańców obszarów wiejskich niedopasowane do lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- występujące bezrobocie wśród osób młodych do 24 roku życia powodujące m.in. brak możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego,
- negatywne trendy migracyjne, w tym również wśród osób z wyższymi kwalifikacjami migrującymi do dużych ośrodków miejskich oraz zagranicznych rynków pracy,

- nierówny dostęp do wychowania przedszkolnego i edukacji,
- większy odsetek uczniów szkół podstawowych powtarzających klasę,
- gorsze osiągnięcia w wynikach nauczania,
- mniejsze zainteresowanie kontynuacją nauki, podnoszeniem swoich umiejętności czy samodoskonaleniem.

Powyższe zdiagnozowane problemy niosą za sobą różne zagrożenia. Brak interwencji oscylujących wokół kapitału ludzkiego zamieszkałego na obszarach wiejskich pogłębiły występujące dysproporcje w rozwoju społeczno-ekonomicznym pomiędzy miastem a wsią. Stąd mając na uwadze zdiagnozowane problemy osób pochodzących z obszarów wiejskich założono w ramach zaprojektowanej w CT 10 logiki interwencji i planowanych do realizacji przedsięwzięć nadanie priorytetowego znaczenia ww. grupie docelowej.

Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych

Wskaźnik jest jednym z mierników określających stopień realizacji przedsięwzięć w ramach CT10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie*, zapewniających realizację:

- Celu szczegółowego 2 *Poprawa kompetencji kluczowych uczniów istotnych z punktu widzenia przyszłej zatrudnialności, tj. w zakresie rozwoju umiejętności TIK, matematyczno-przyrodniczych, porozumiewania się w językach obcych oraz kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej* (PI 10i)
- wskaźników rezultatu:
  - ⇒ *Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych,*
  - ⇒ *Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK dzięki EFS,*
  - ⇒ *Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu.*

Stosowanie narzędzi TIK w kształceniu wychodzi naprzeciw wyzwaniom jakie stawia edukacji nowoczesne społeczeństwo informacyjne oparte na wiedzy. Natomiast w regionie odnotowuje się niski stopień wykorzystywania nowoczesnych, w tym multimedialnych środków dydaktycznych w procesie nauczania. Organy prowadzące szkoły nie dysponują wystarczającą ilością funduszy na zakup wyposażenia/sprzętu TIK. Wybór wskaźnika produktu do ram wykonania uzasadniony jest znaczeniem rozwoju kompetencji kluczowych wśród uczniów szkół i placówek oświatowych. I tym samym odpowiada zaprojektowanej w ramach PI 10i logice interwencji. Realizacja celu skupiającego m.in. działania w zakresie korzystania z możliwości jakie dają nowe technologie będzie mieć wpływ na budowę umiejętności niezbędnych młodemu człowiekowi w życiu zawodowym i społecznym. W ujęciu długoterminowym znajdzie to swoje odzwierciedlenie zarówno w wynikach osiągniętych na kolejnych etapach kształcenia jak i wskaźnikach zatrudnienia. Ponadto wskaźnik zapewni agregowalność i porównywalność efektów wdrażania na poziomie programów operacyjnych.

Opisane powyżej wskaźniki produktu stanowią główne instrumenty realizacji CT 10. Odpowiadają one zaprojektowanej logice interwencji, a co za tym idzie przyczyniają się do realizacji wskaźników rezultatu i określonych przez IZRPO WO 2014-2020 celów szczegółowych.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

IZRPO WO 2014-2020 zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- określenie przewidywanego czasu uruchomienia i zakończenia konkursów do końca 2018 r. np. na podstawie doświadczeń perspektywy finansowej 2007-2013, a także alokacji planowanej do przeznaczenia na poszczególne konkursy,
- określenie planowanego harmonogramu wdrażania interwencji po 2018 r.,
- określenie przeciętnego czasu realizacji projektów,
- identyfikacja podczas programowania tych typów interwencji, które w okresie 2007-2013 napotkały się na poważne problemy wdrożeniowe i dla których zastosowany zostanie wzmocniony mechanizm wdrożeniowy,
- uzupełnienie unijnego systemu monitorowania ram wykonania o informacje na temat postępów w osiąganiu celów pośrednich w latach 2016, 2017, 2019-2022 i celów końcowych w latach 2019-2022. Dane te będą wykorzystywane dla celów krajowych,
- określenie dla beneficjentów, od samego początku okresu programowania, czytelnych i przejrzystych zasad związanych z realizacją projektów,
- przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień,
- dostępna, powszechna informacja nt. zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi poprzez wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio oraz w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania,
- nadanie priorytetowego znaczenia danej grupie docelowej (zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi dla ram wykonania),
- zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych,
- bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych,
- systematyczne badanie adekwatności założeń przyjętych przy ustanawianiu ram wykonania np. zastosowanych kosztów jednostkowych, które mają wpływ na oszacowane wartości pośrednie i końcowe wskaźników,
- monitorowanie i weryfikacja ryzyk zewnętrznych określonych przez IZRPO WO 2014-2020,
- wzmocnienie mechanizmu nadzoru nad terminową i finansową realizacją projektów,
- odpowiednia informacja i promocja, komunikacja i szkolenie beneficjentów.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadnione

przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

W trakcie wdrażania parametry decydujące o metodyce szacowania wartości pośrednich i końcowych ram wykonania, wskazane w punkcie a., mogą ulec zmianie i wówczas konieczne może być odpowiednie dostosowanie ram wykonania. Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki:

Liczba osób pochodzących z terenów wiejskich

- możliwość utrwalenia i zwiększenia skali niekorzystnych zjawisk społeczno-ekonomicznych występujących na obszarach wiejskich (np. zwiększy się liczba długotrwale bezrobotnych, wykluczanych społecznie, żyjących w ubóstwie). Powyższe w dłuższej perspektywie czasowej może wpłynąć na osłabienie czynników prorozwojowych tj. kapitału ludzkiego,
- brak jednolitej definicji obszarów wiejskich w Polsce,
- brak danych statystycznych dotyczących obszarów wiejskich definiowanych stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji DEGURBA niezbędnych z punktu widzenia potrzeb badawczo naukowych i decyzyjnych w kwestii ich rozwoju,
- silne oddziaływanie (dominacja) miast na obszary wiejskie, co może spowodować odpływ kapitału ludzkiego z terenów wiejskich,
- ze względu na obserwowany zwiększony popyt na działki budowlane i wzrost cen gruntów na obszarach miejskich przyjęte wg klasyfikacji DEGURBA obszary wiejskie (opierającej się na kryterium gęstości zaludnienia i minimalnej liczbie ludności) rozrosną się, przez co zatracą wiejski charakter.

Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych

- likwidacja szkół wynikająca z niekorzystnych trendów demograficznych zachodzących w regionie i zbyt dużego obciążenia finansowego dla organów prowadzących,
- brak dostępu do odpowiedniej sieci internetowej, która zgodnie z wytycznymi MEN powinna mieć odpowiednią przepustowość.

Ogólne ryzyka nieosiągnięcia oszacowanych wartości ww. wskaźników:

- stan przygotowania aktów prawnych/wykonawczych dla danego obszaru,
- konieczność realizacji nowych instrumentów wsparcia wypracowanych na poziomie centralnym,
- wahania kursów walut,
- fluktuacja cen na rynku, przyjętych jako koszty jednostkowe dla poszczególnych form wsparcia oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych (indeks CPI),
- zmiany regulacji prawnych obniżających subwencje jednostek publicznych,
- decyzje władz rządzących mające wpływ na sytuację danego obszaru,
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej,
- czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków.

Oś priorytetowa X INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

Tabela 6: Ramy wykonania OP X *Inwestycje w infrastrukturę społeczną*

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
X	Wskaźnik produktu	9aP1	<i>Liczba wspartych podmiotów leczniczych</i>	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	10	53	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 26,8% alokacji OP X.
	Wskaźnik produktu	9bP1	<i>Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</i>	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	5	26	IZ	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 32,3% alokacji OP X.
	Wskaźnik finansowy	-	<i>Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych</i>	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	30 161 514	111 709 310	IZ	obowiązkowy

Źródło: RPO WO 2014-2020, Tabela 6 (X).

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowe i metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

WSKAŹNIK: Liczba wspartych podmiotów leczniczych

- Wartość docelową wskaźnika *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w ramach dz. 5.2 RPO WO 2007-2013 (1 535 560 PLN). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednolicone na poziomie kraju.
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013.
- Dla 2018 r. określono poziom realizacji wskaźnika na poziomie ok. 18,9% ze względu na założenia instytucjonalne. Uruchomienie naborów, a tym samym realizacja wskaźnika, uzależnione będzie od powstania i ustaleń Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Komitet ten ma uzgodnić plan działania w obszarze zdrowia.

WSKAŹNIK: Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

- Wskaźnik *Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach* oszacowano na podstawie kosztów jednostkowych porównywalnych wskaźników realizowanych w ramach dz. 6.1 i 6.2 RPO WO 2007-2013 (3 778 440 PLN). Uwzględniono wskaźnik cen i kurs EUR, ujednoczone na poziomie kraju.
- W celu przyjęcia założeń dla 2018 r. dokonano analizy czasu trwania projektów w ramach ww. działań RPO WO 2007-2013 oraz poziom realizacji wskaźników w porównywalnych obszarach:
  - ⇒ w ramach dz. 6.1 w okresie 2007-2013 tyle samo projektów (ponad 40%) było realizowanych poniżej 2 lat oraz powyżej 3 lat. Natomiast w ramach dz. 6.2 czas trwania 28% projektów nie przekroczył 2 lata, natomiast aż blisko 65% - przekroczył 3 lata;
  - ⇒ mając na uwadze problemy w okresie 2007-2013 z przyjęciem na poziomie krajowym odpowiednich rozporządzeń dot. pomocy publicznych, dla roku 2018 ustalono wartość wskaźnika na poziomie 19%.

Mimo różnic metodologicznych, założony poziom realizacji wskaźnika produktu:

- *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* (ok. 18,9%),
- *Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach* (ok. 19%),

jest zbliżony z założonym poziomem realizacji wskaźnika finansowego (27%) dla roku 2018.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 053 *Infrastruktura ochrony zdrowia,*
- 101 *Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR).*

Wskaźnik produktu *Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach* obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr:

- 054 *Infrastruktura mieszkalnictwa,*
- 055 *Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego,*
- 101 *Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR).*

łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 59,1% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Wyjaśnienia dot. wyboru wskaźników/KEW do oceny ram wykonania		
Wskaźnik	Udział finansowy operacji objętej wskaźnikiem/KEW	Uwagi
<i>Liczba wspartych podmiotów leczniczych</i>	Alokacja na kategorii interwencji w PI 9a: 053 – 22,9 mln EUR 101 – 2,5 mln EUR = 25,4 mln EUR = 26,8% alokacji OP X	56,1 mln EUR = 59,1% alokacji OP X Wybrane wskaźniki realizują 59,1% alokacji OP X.
<i>Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</i>	Alokacja na kategorii interwencji PI 9b: 054 – 13,0 mln EUR 055 – 14,6 mln EUR 101 – 3,1 mln EUR = 30,7 mln EUR = 32,3% alokacji OP X	

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi/priorytecie:

OBSZAR: Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną

Wskaźnik produktu *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze zdrowia: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na niedostatecznym dostępie do infrastruktury zdrowotnej i społecznej. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Dostosowanie infrastruktury zdrowotnej do wyzwań demograficznych regionu*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 25,4 mln EUR, co stanowi 26,8% alokacji OP X.

OBSZAR: Rewitalizacja

Wskaźnik produktu *Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach* jest adekwatny do przyjętej logiki interwencji w obszarze rewitalizacji: na etapie badania sytuacji społeczno-gospodarczej regionu IZRPO WO zidentyfikowała problem polegający na konieczności realizacji kompleksowych i zintegrowanych działań integracyjnych na obszarach miejskich. Tym samym w ramach RPO WO 2014-2020 założyła realizację celu szczegółowego: *Poprawa jakości życia mieszkańców oraz stworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia na obszarach miejskich*. Na realizację tego celu, poprzez zaplanowane typy przedsięwzięć, IZRPO WO skierowała alokację w wysokości 30,7 mln EUR, co stanowi 32,3% alokacji OP X.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Instytucja Zarządzająca zamierza zastosować horyzontalne mechanizmy zapewniające realizację celów pośrednich i końcowych:

- promocja zadań objętych celami pośrednimi i końcowymi;
- prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych oraz szkoleń, w szczególności dla beneficjentów PI 9a i 9b, których wskaźniki uwzględniono w ramach wykonania OP X;
- opracowanie ramowego harmonogramu naboru wniosków (mając na uwadze doświadczenie okresu 2007-2013) w sposób zapewniający beneficjentom (w szczególności PI 9a i 9b), odpowiednie przygotowanie się, a następnie wdrażanie projektów;

- ewentualne elastyczne ustalanie terminów w harmonogramie naboru wniosków;
  - wprowadzenie stosownych kryteriów wyboru projektów realizujących bezpośrednio i w największym stopniu wskaźniki przyjęte dla ram wykonania;
  - zobligowanie beneficjentów do udokumentowania wiarygodności (poprzez przedstawienie stosownych dokumentów) założonego harmonogramu realizacji projektu;
  - wprowadzenie w systemie wskaźników rozwiązań eliminujących błędy, w tym zakresie, po stronie beneficjenta:
    - ⇒ prowadzenie odpowiednich działań informacyjno-szkoleniowych w zakresie: znaczenia wskaźników w okresie 2014-2020, definiowania oraz racjonalnego szacowania wskaźników, skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń,
    - ⇒ określenie skutków realizacji wskaźników odbiegającej od założeń, w tym wysokość korekt finansowych,
    - ⇒ wzmocnienie oceny wiarygodności założeń dot. wskaźników na etapie oceny projektu;
  - zobligowanie beneficjentów do wyboru wskaźników dotyczących celów pośrednich i końcowych;
  - bieżący monitoring postępu realizacji celów pośrednich i końcowych oraz wprowadzanie działań naprawczych, np. zmiana harmonogramu naboru wniosków, uruchomienie projektów znajdujących się na liście rezerwowej;
  - regularne przekazywanie Komitetowi Monitorującemu RPO WO 2014-2020 informacji dotyczących stanu monitorowania celów i ewentualnych problemów i opóźnień.
- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:**

Instytucja Zarządzająca identyfikuje następujące ryzyka nieosiągnięcia założonych celów pośrednich i końcowych:

WSKAŹNIK: Liczba wspartych podmiotów leczniczych

- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- komercjalizacja (zmiana formy prawnej) podmiotów leczniczych;
- zmiana liczby podmiotów działających w publicznym systemie ubezpieczenia zdrowotnego.

WSKAŹNIK: Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

- opóźnienia w przyjęciu dokumentów określających zasady przyznawania pomocy publicznej;
- zmiana w strukturze i wielkości dochodów jst, np. znaczące zmiany w wysokości odprowadzanych najważniejszych podatków na rzecz gmin: podatek od nieruchomości i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych;

- uzależnienie możliwości wsparcia od posiadania Lokalnych Programów Rewitalizacji;
- konieczność zapewnienia komplementarności wsparcia z przedsięwzięciami w ramach CT 9 oraz fakultatywnie z CT 8 i CT 10.